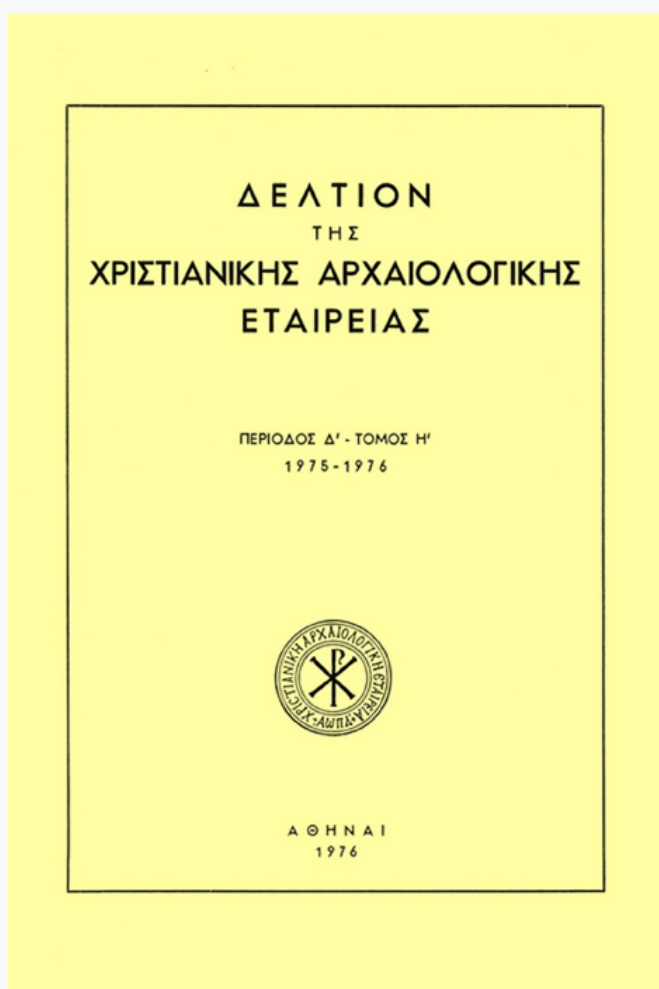

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 8 (1976)

Δελτίον ΧΑΕ 8 (1975-1976), Περίοδος Δ'. Στη μνήμη του Βίκτωρα Λάζαρεφ (1897-1976)

Πίνακες

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (1976). Πίνακες. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 8. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/deltion/article/view/5486>

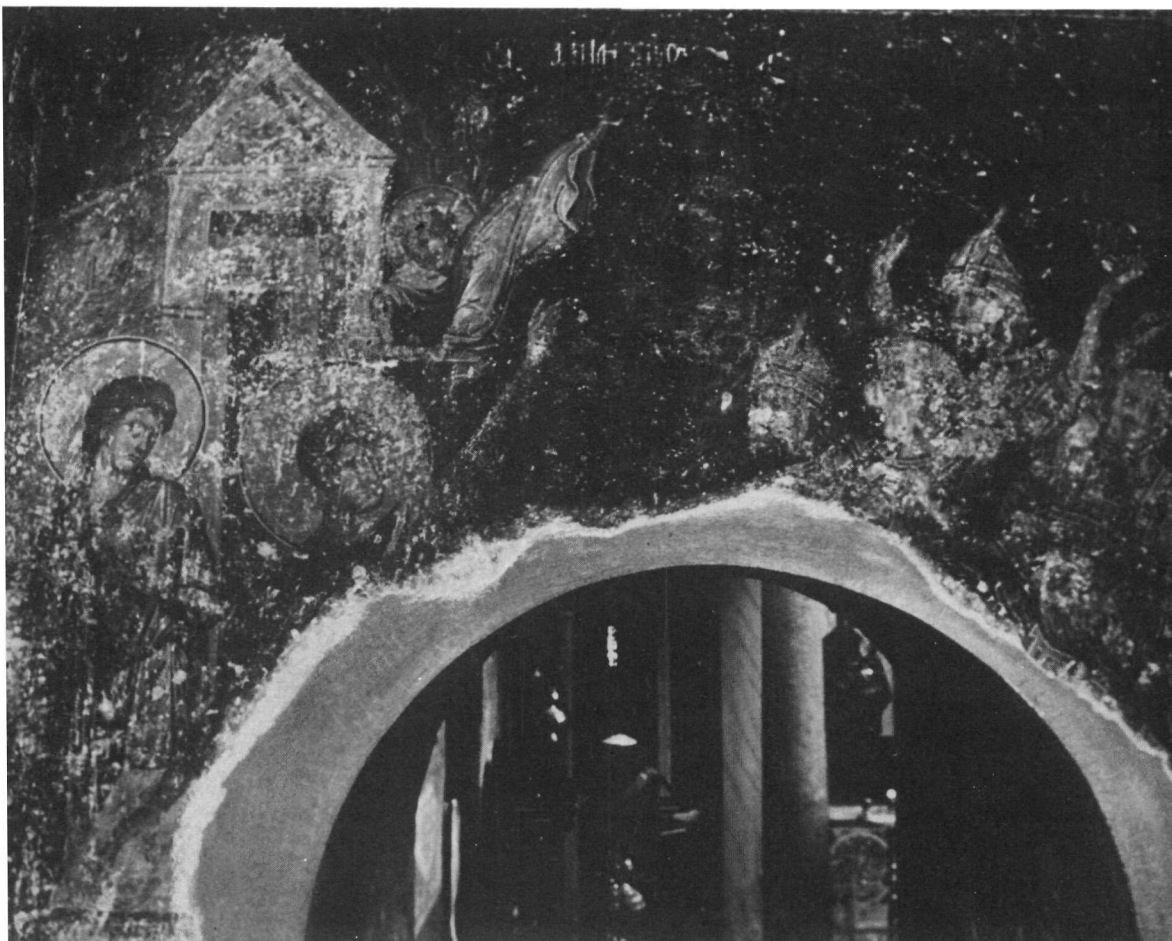

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Πίνακες

Δελτίον ΧΑΕ 8 (1975-1976), Περίοδος Δ'. Στη μνήμη του
Βίκτωρα Λάζαρεφ (1897-1976)

ΑΘΗΝΑ 1976

Θεσσαλονίκη. Ναός Ἁγίων Ἀποστόλων. Ἡ τοιχογραφία μετὰ τὸν καθαρισμόν.

Τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς συνθέσεως.

Τὸ δεξιὸν μέρος τῆς συνθέσεως.

Ὁ Λοῦπος. Λεπτομέρεια τοῦ πίν. 2.

Ἁγ. Ὁρος. Μονὴ Λαύρας. Εἰκὼν (φωτογρ. Μ. Χατζηδάκη).

Ναός Ἁγίου Φιλίππου τῆς Κουνιώτικης Πούλας.
α. Θωράκιο τέμπλου. β. Τεμάχιο πεσσίσκου.

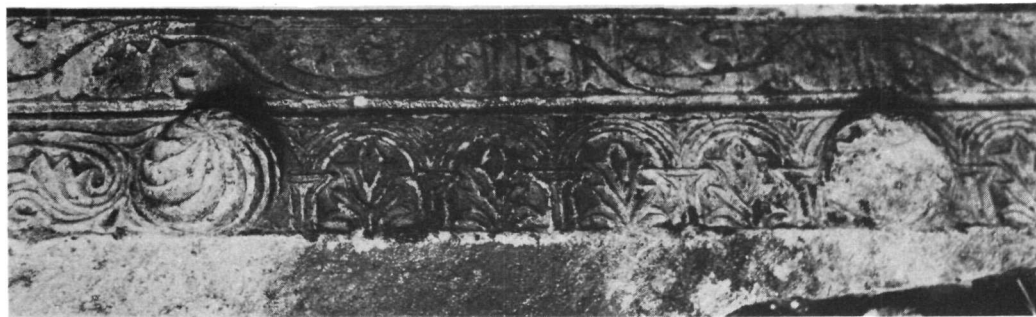
Ναὸς Ἁγίου Φιλίππου τῆς
Κουνιώτικης Πούλας.
α. Τμήμα στέψεως.
β. Δυὸ πλευρὲς κιονίσκου.

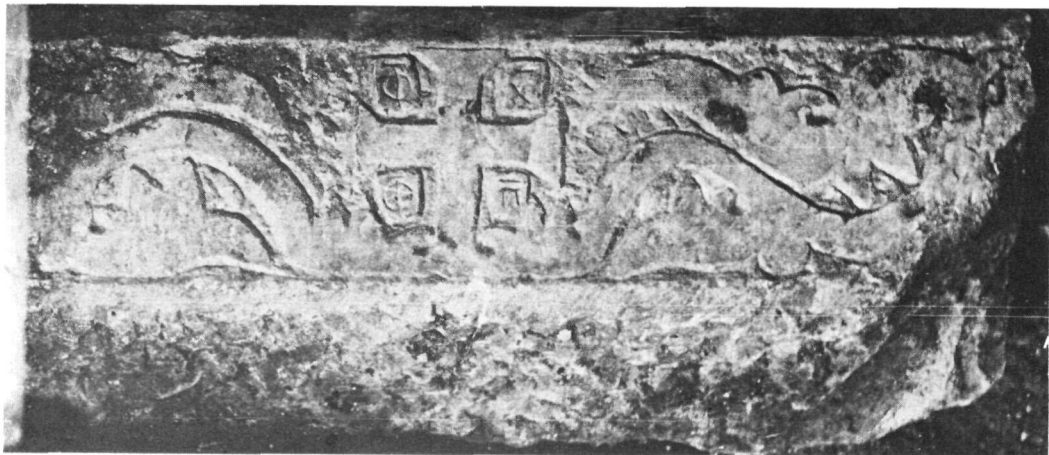
Ναὸς Ἁγίου Φιλίππου τῆς Κουνιώτικης Πούλας. α - γ. Τμήματα κοσμήτου ἀπὸ τὸ μαρμάρινο τέμπλο. δ. Μέρος ἐπιστέψεως τοῦ κοσμήτη.

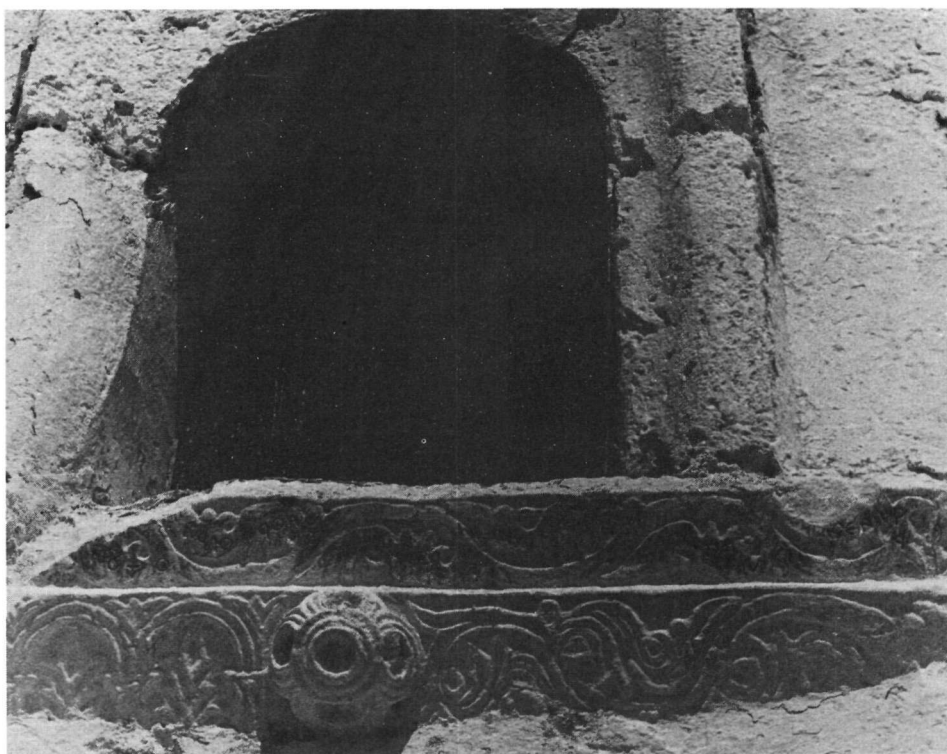
- α. Ναός Ἁγίου Φιλίππου τῆς Κουνιώτικης Πούλας. Ἀπότμημα γείσου.
 β. Ναός Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Γαρδενίτσας. Μαρμάρινο θωράκιο τοῦ τέμπλου.

Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Γαρδενίτσας.
α - β. Κομμάτια κοσμήτη. γ. Ἀπότμημα πεσσίσκου
μέ σύμφυτο κιονίσκο.

α. Ναός Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολό-
γου Γαρδενίτσας. Στέψη θωρακίου.
β. Ναός Ἁγίου Νικολάου Καστανέ-
ας. Τὸ κωδωνοστάσιο.

- α. Ναός Ἁγίου Νικολάου Καστανέας. Ἐντειχισμένο ἐνεπίγραφο γείσο.
β. Ναός Ἁγίας Τριάδας κοντὰ στὸ χωριὸ Λαγκάδα.
Ἐντειχισμένος ἐνεπίγραφος κοσμήτης.

α

β

α. Ναός Ἁγίου Ἰωάννου Κούνου. Ἐντετοιχισμένα θωράκια καὶ πεσσίσκος. β. Λεπτομέρεια τῆς προηγούμενης εἰκόνας.

γ. Ναός Ἁγίων Θεοδώρων Καφιόνας. Πεσσίσκος μετὰ τὸ χάραγμα Μιχαήλ.

γ

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 7v - 8. Ἀρχὴ τῶν Περικοπῶν ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

σπαιροσσυμεσιν.
 ἰκτὶν ἰαλῶν
 καρδίᾳ ὑμῶν.

καὶ μετὰ
 ὧν ἰαλῶν ἰκτὶν
 ῥω· ὁσπορ ἄλλο
 οἷς διὰ τῶν
 σπορίμεσιν ἵν
 τοῖς σπαιροσσυ
 καὶ ἡρξαντο
 οἱ μαθηταὶ αὐ
 τοῦ ὁδοῦ· τῶν
 εἰρη· τίλλοι
 τῶν τοσούτων
 αὐ· ἡ αὐτοὶ φέρει
 σῶν οἱ ὅλοι
 αὐτῶ· ἵνα τι
 ῶν οἱ οὐκ τοῖς
 σπαιροσσυ· ὅς
 κί· ζῆ· ἡ αὐτῶ

Τῆς τ' εὐστο
τ' τοῦ αὐτοῦ
τοῦ :

Τὸ παρὸν ἁγίον
εὐαγγέλιον.
πρόκειται
πρὸς τοὺς
πολίτας
λειτουργοὺς
λειτουργίας
τῆς πόλεως
πολλὰ καὶ
πρὸς τοὺς
κρίωντας τοῦ
ἀναλωματώ
μαλλον αὐτῶ
τοῦ θ' ἁγίου
ὡς καὶ κιν
αὐτῶν καὶ
μετὰ τὴν
σοφίαν αὐτῶν
γραφὴν αὐτῶν

αὐτῶν προτρο
πὴν. Χιρίδα
μοναχὸν καὶ
τελειωθῆναι
δικιβρίω
αὐτῶν ἐν τῇ
αὐτῶν βασι
λειτουργίας τοῦ
ἀναρρηκτοῦ
σιρηνῆς. Σι
τὸν ἁγίου
τοῦ ἐκτελεστοῦ
μαχίλων
παλαιολόγων
καὶ μαρτυρῶν
της :

» Τὸ παρὸν ἁγίον ἁγίον, ἐκτελεστοῦ καὶ ἁγίου.
πίστος. ὁ δὲ ἁγίος δὲ ἁγίος δὲ ἁγίος δὲ ἁγίος.
δαπάνη δὲ δαπάνη δὲ δαπάνη δὲ δαπάνη.
πόλεως ἐκτελεστοῦ, ἐκτελεστοῦ καὶ ἐκτελεστοῦ.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
βασιλῆα. ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. καὶ δὲ ἁγίους.
ἐκτελεστοῦ. ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ἐκτελεστοῦ.

» ὁ παρὸν δὲ ἐν τῇ πόλει αὐτῶν.
ἁγίους καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
ἐκτελεστοῦ καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.

ἁγίους καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.
αὐτῶν καὶ ἐκτελεστοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους.

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 287v. Τὸ βιβλιογραφικὸ καὶ τὰ μεταγενέστερα σημειώματα (φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 7ν. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος
(φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

Ἰβήρων 5, fol. 357 v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. Πα-
τριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Paris. gr. 54, fol. 278 v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. ἀρχείου
Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Σινᾶ, Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης, gr. 2123, fol. 44 v. Ὁ Ἅγιος Μάρκος
(φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 67 v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος
(φωτ. ἀρχείου ΧΑΕ).

Ἰβήρων 5, fol.218v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (φωτ. Πατριαρχικοῦ
Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 97v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (ἀνατ. ἀπὸ Μυήνοz).

Ἀθηνῶν 118, fol. 178v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. ἀρχείου
Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Paris gr. 54, fol.10v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Paris gr. 54, fol. 173. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Εὐαγγελιστάριο Σμύρνης, fol. 131v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος.

Ἰβήρων 5, fol. 136v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

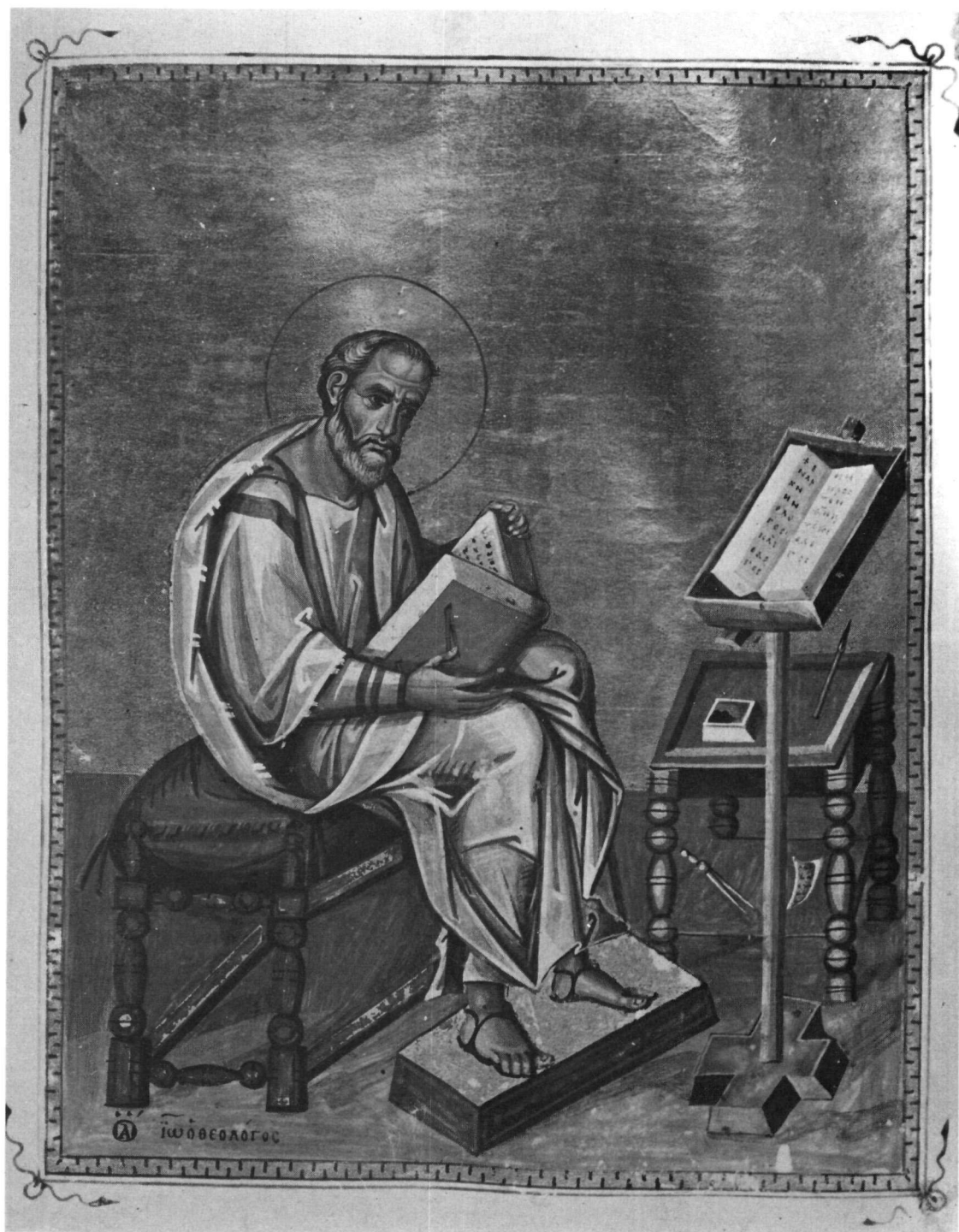
Σινᾶ, Μονὴ Ἁγίας Αἰκατερίνης, gr. 1242, fol. 49. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς
(φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

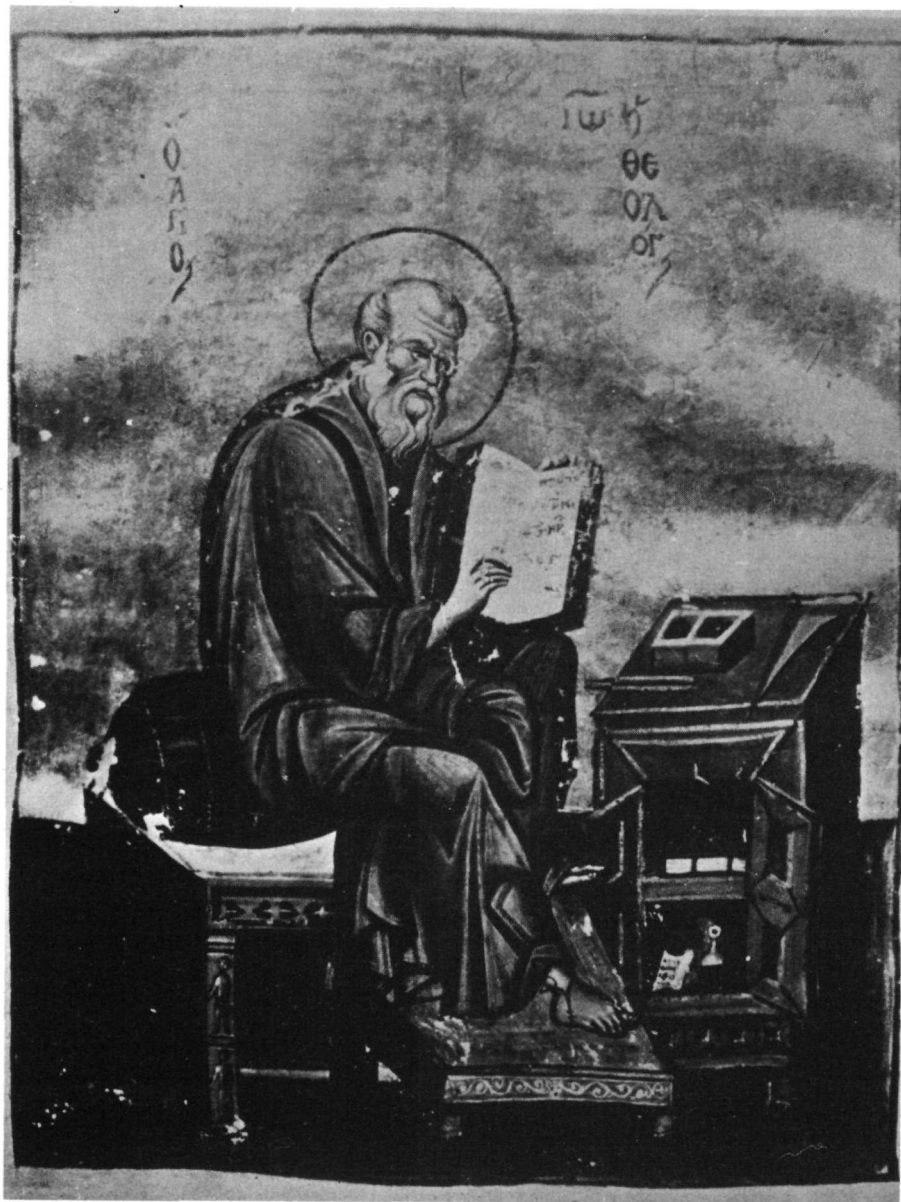
Φιλοθέου 5, fol. 138v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρυμάτος Πατερικῶν Μελετῶν).

Ἀθηνῶν 56, fol. 4v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Ἀθηνῶν 56, fol. 217v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος (φωτ. ἀρχείου Βυζαντινοῦ Μουσείου).

Princeton, University Library, gr. Garrett 2, fol. 270v. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης
(ἀνατ. ἀπὸ H. Belting, Die Auftraggeber der Bildhandschrift, πίν. LXIX).

Φιλοθέου 5, fol. 23v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Φιλοθέου 5, fol. 214v. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (φωτ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρύ-
ματος Πατερικῶν Μελετῶν).

Συλλογή Θ. Τσάτσου. Μικρογραφία τοῦ Εὐαγγελιστῆ Ἰωάννη.

Συλλογή Θ. Τσάτσου. Μικρογραφία τοῦ Εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ.

Βελτισία (Κληματιά). Ν. Μεταμορφώσεως. Ἡ κτητορική ἐπιγραφή.

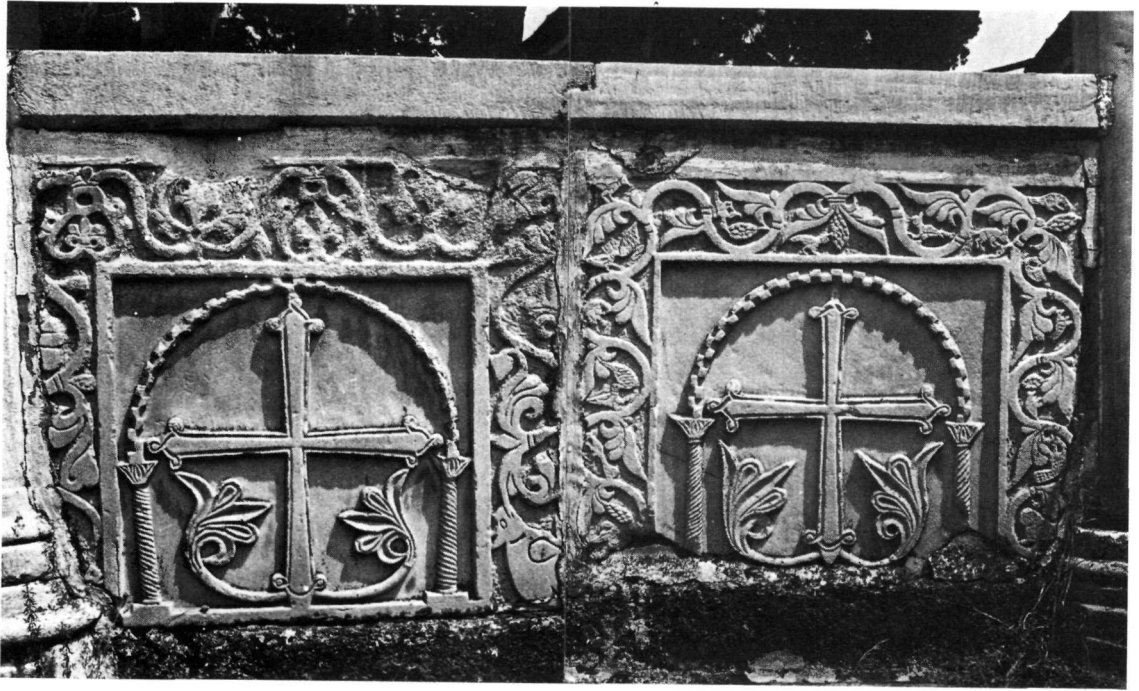
Grand Lavra phiale. The basin (photo Tombazis).

Grand Lavra phiale. The canopy (photo Tombazis).

Grand Lavra phiale. The dome.

Grand Lavra phiale. a, b. Marble slabs, southern closure (b, photo Velenis).

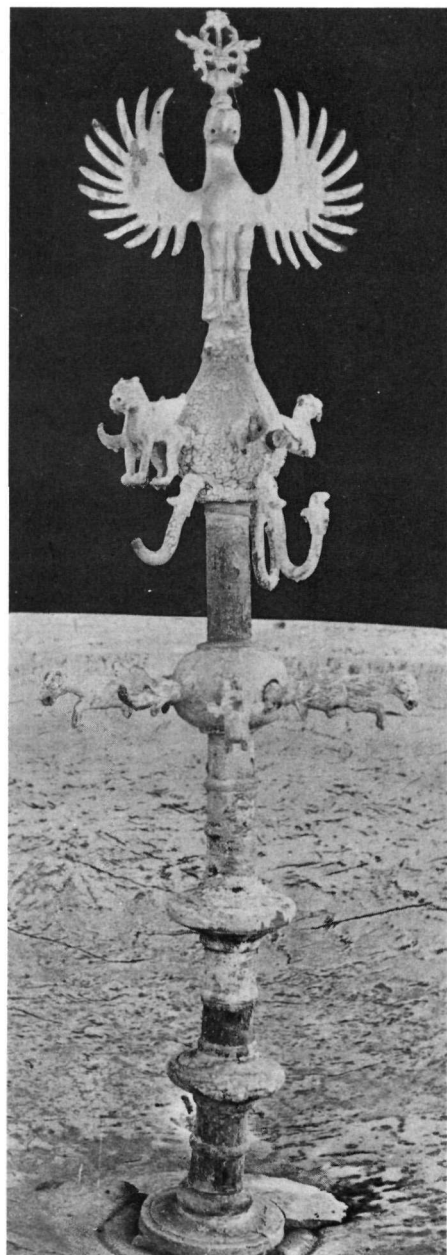
Grand Lavra phiale. a,b. Marble slabs, south western closure (b,photo Velenis).

Grand Lavra phiale. A capital.

Grand Lavra phiale. The *strobilion* (photo Tombazis, 1964).

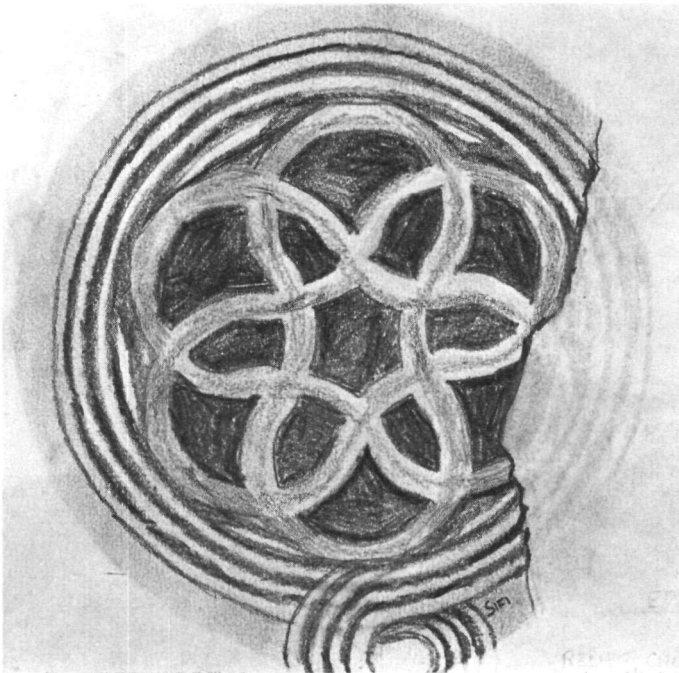

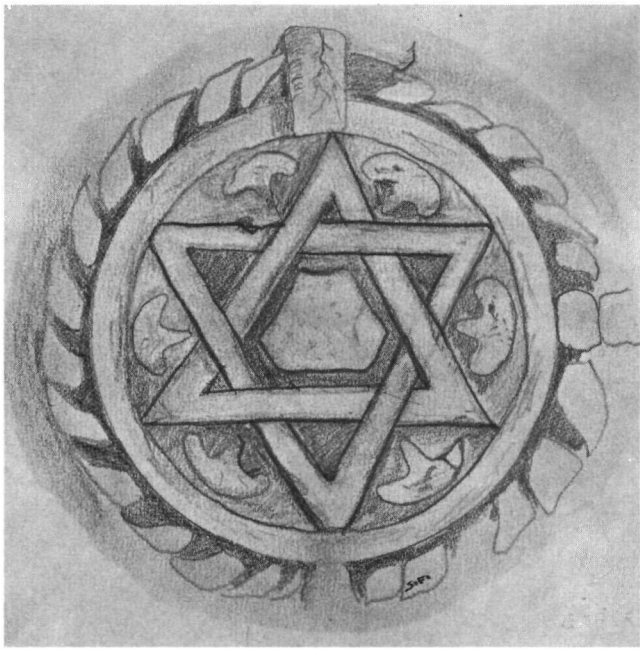
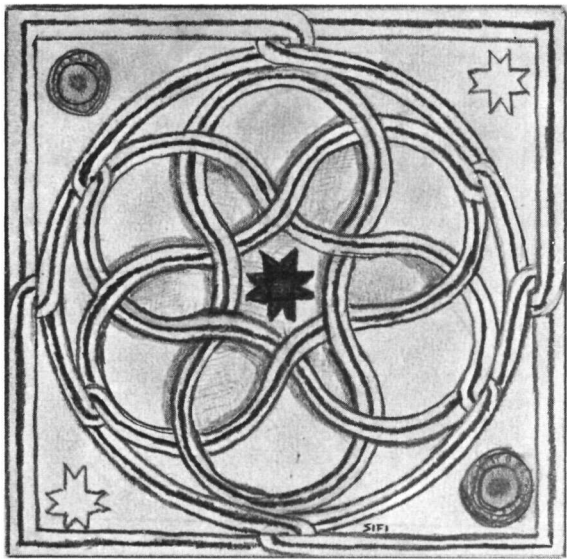
Grand Lavra phiale. a,b. The *strobilion* (a, photo Vokotopoulos, 1975).

a. Acropolis,
Athens. Marble
impost block.

b. Ephesus, church
of St. John.
Relief altar - screen.

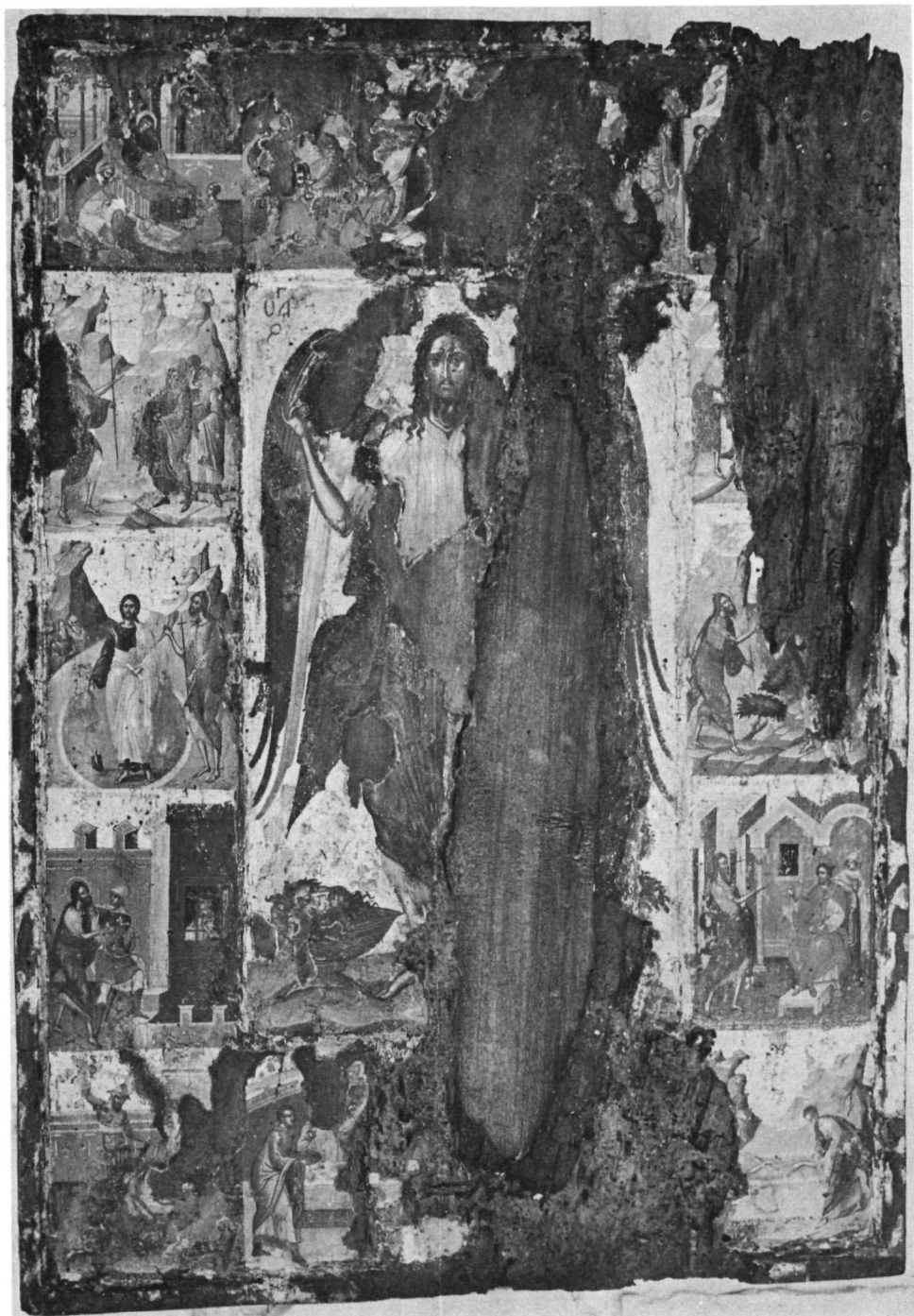
a. Church of St. Luke of Stiris, Phocis. Relief
altar - screen.
b. Capernaum, Synagogue. Relief.

Ἄθως. Μ. Ἰβήρων. Εὐαγγελιστάριον. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Λεπτομέρεια τοῦ πίν. 54.

· Ἡ εἰκόνα τοῦ Προδρόμου στὴν ὁμώνυμη μονὴ τοῦ Νησιοῦ τῶν Ἱωαννίνων.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρία, ἡ Γέννησις τοῦ Προδρομοῦ καὶ ἡ Βρεφοκτονία (λεπτ. πίν. 56).

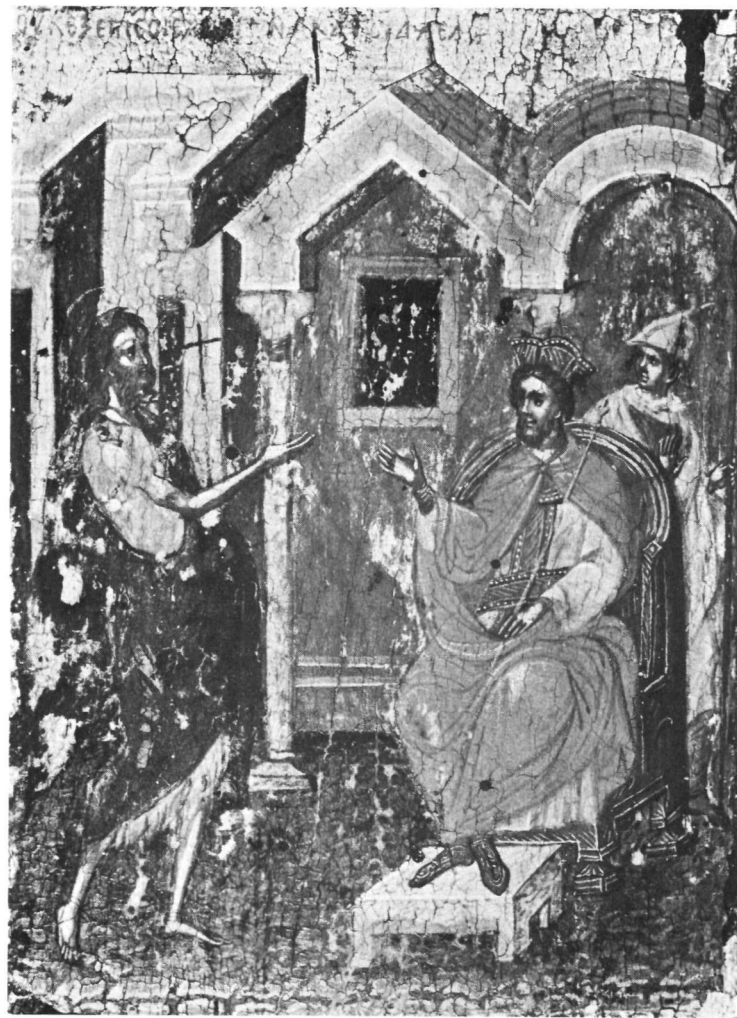
α. Ὁ Ἰωάννης συνομιλεῖ με τοὺς Φαρισαίους (λεπτ. πίν. 56)

β. «Τὰς ἀλώνας τοῦ δεσπότου» (λεπτ. πίν. 56).

α. Ἡ συνάντηση τοῦ Χριστοῦ μετὸν Ἰωάννη (λεπτ. πίν 56).

β. Ὁ Ἰωάννης ἐλέγχει τὸν Ἡρώδη (λεπτ. πίν. 56).

α. Ἡ σύλληψη καὶ ἡ φυλάκιση τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν 56).

β. Ἡ ἀποτομή τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν 56).

α. Τὸ συμπόσιο τοῦ Ἡρώδη (λεπτ. πίν. 56).

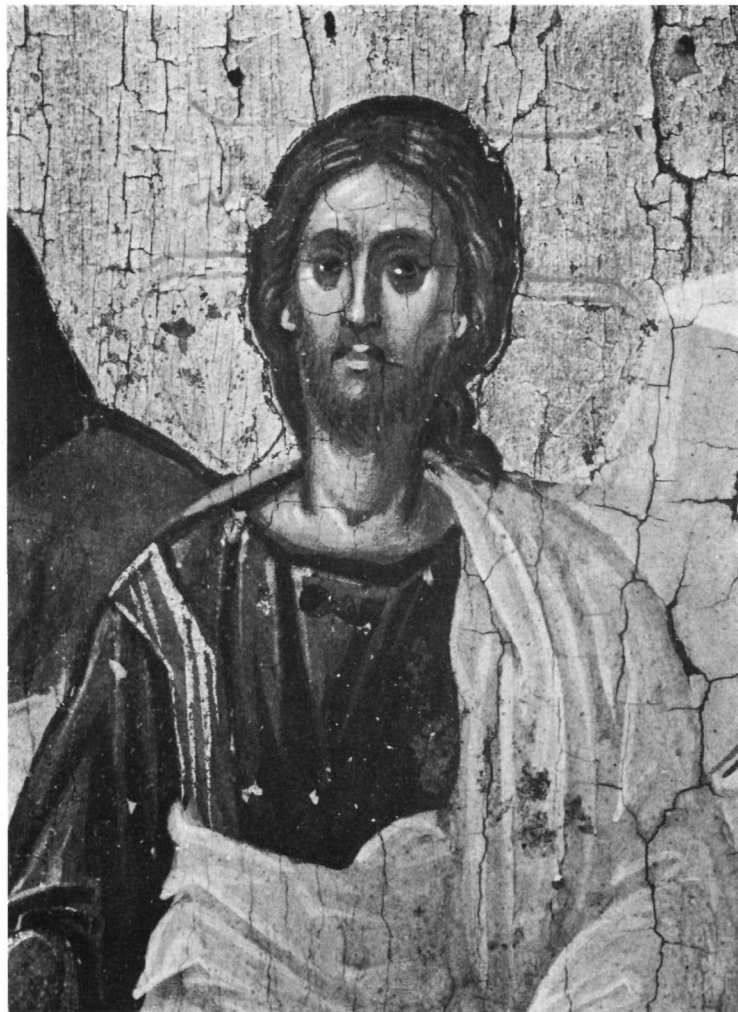

β. Ὁ ἐνταφιασμός τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν. 56).

β. Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι (λεπτ. πίν. 58α).

α. Ὁ Πρόδρομος (λεπτ. τῆς κεντρικῆς μορφῆς τῆς εἰκόνας).

α. Ὁ Χριστὸς (λεπτ. πίν. 58β).

β. Ὁ Πρόδρομος (λεπτ. πίν 58β).

α. Ἡ σύλληψη τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν 60α).

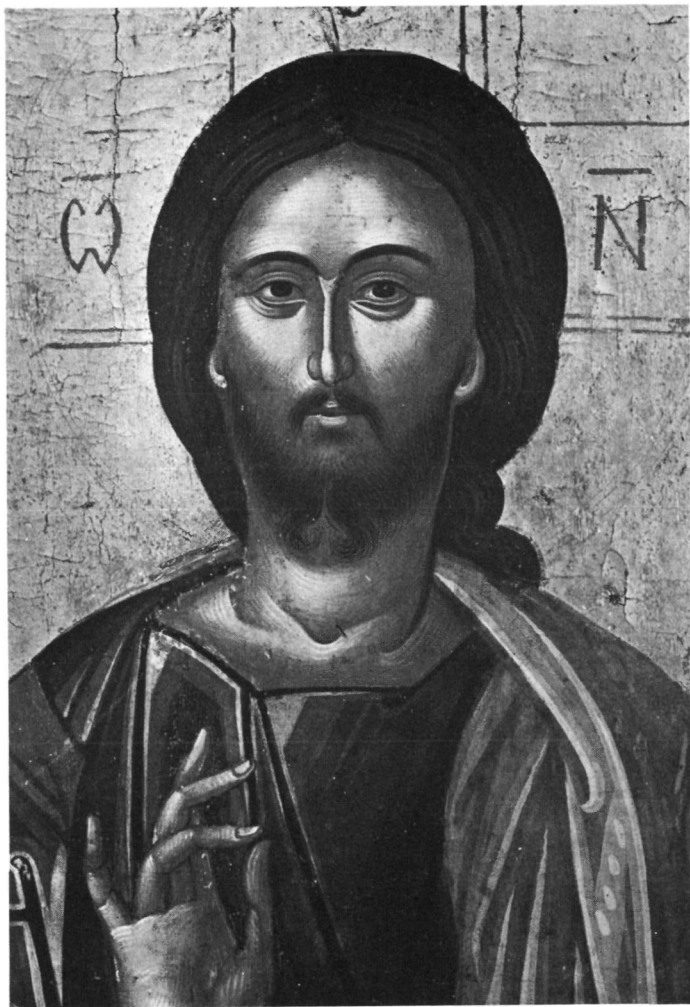
β. Ὁ Πρόδρομος στὴ φυλακὴ (λεπτ. πίν 60α).

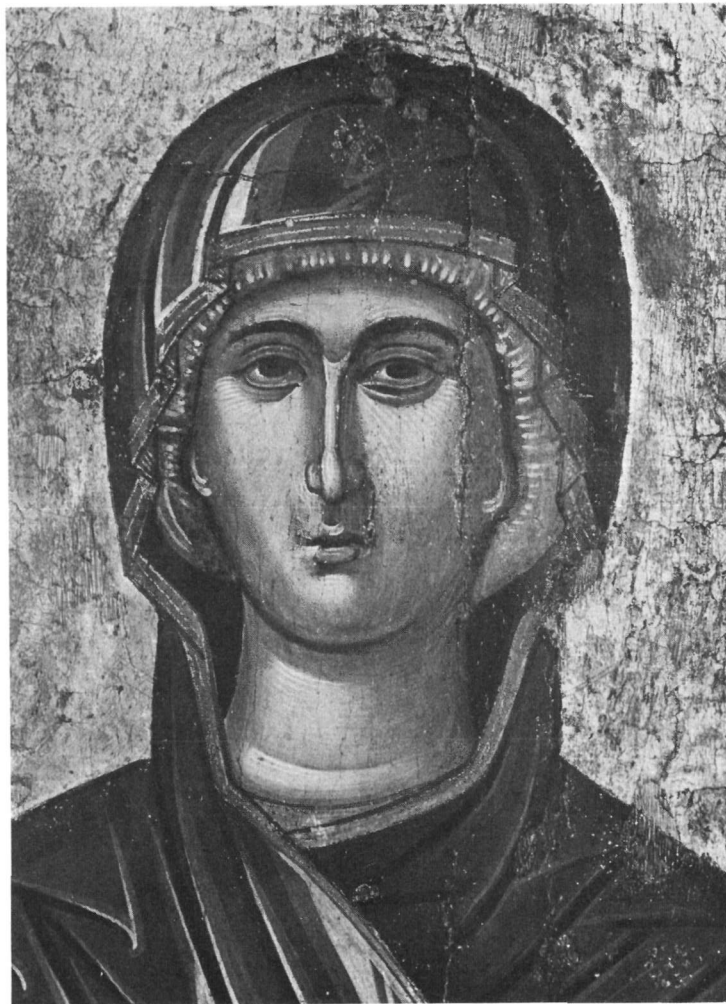
α. Τὸ συμπόσιο τοῦ Ἡρώδη (λεπτ. πίν. 61α).

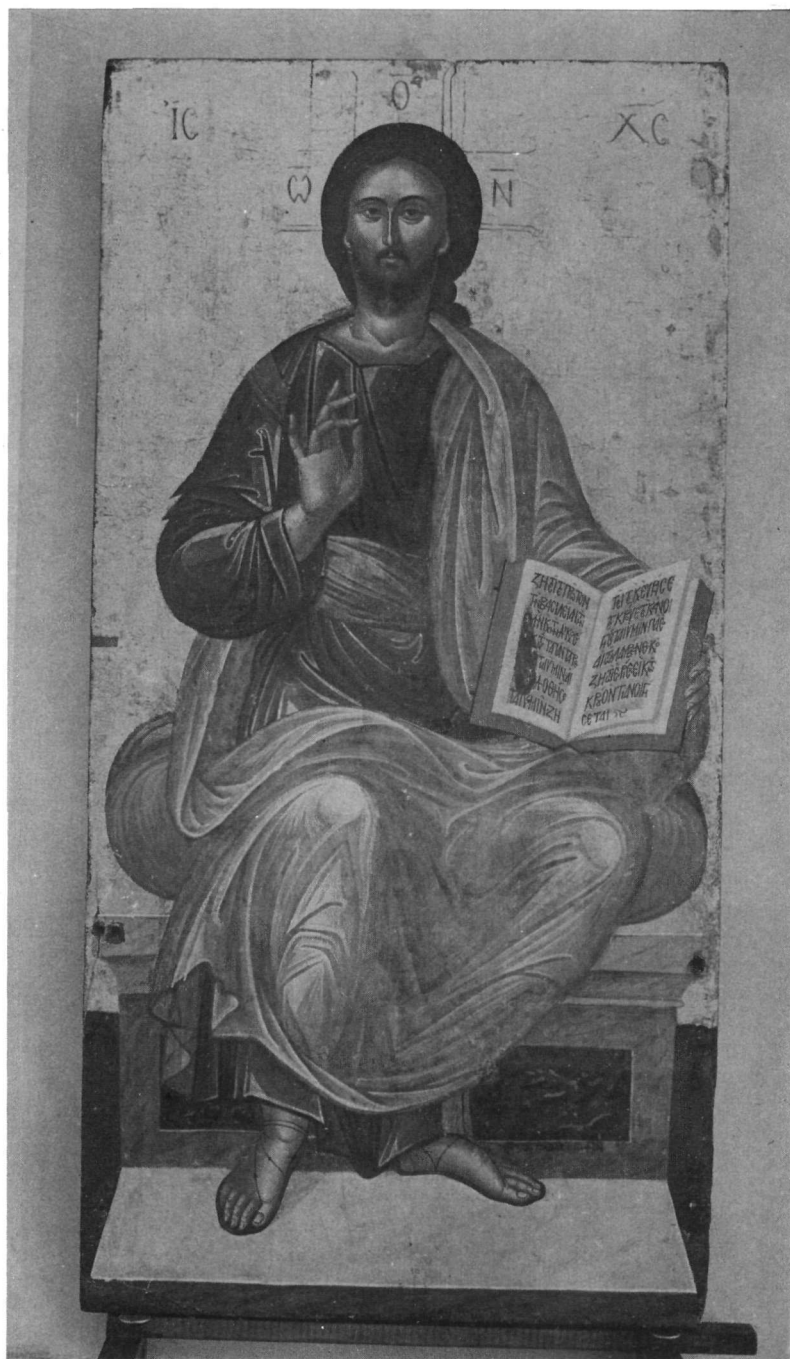
β. Ὁ ἐνταφιασμός τοῦ Προδρόμου (λεπτ. πίν. 61β).

α. Ὁ Χριστὸς (λεπτ. πίν. 67).

β. Ἡ Παναγία (λεπτ. πίν. 68).

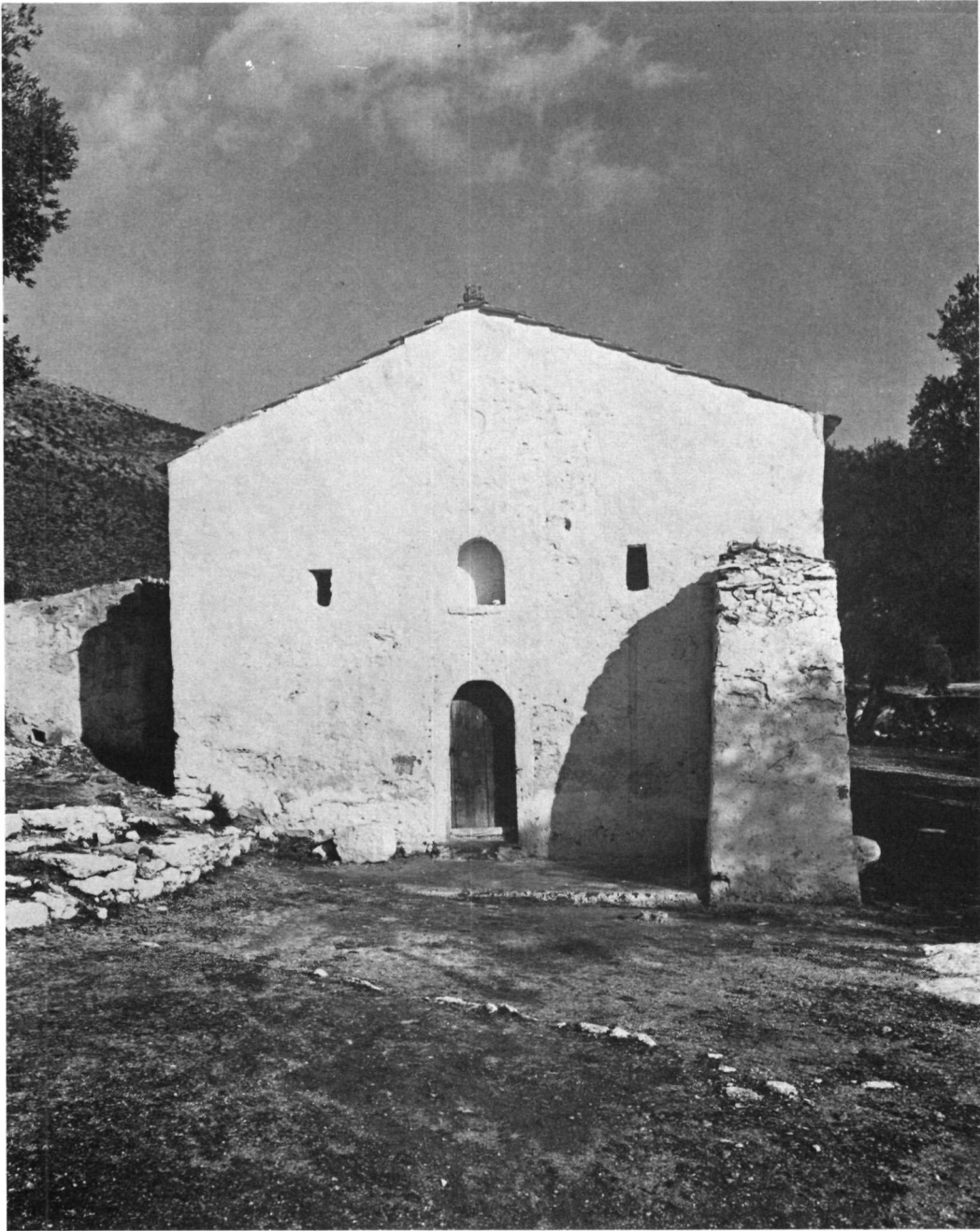
Ἡ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ στή μονή τοῦ Προδρόμου τῆς Καστρίτσας.

Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας στὴ μονὴ τῆς Καστρίτσας.

Ὁ Χριστὸς (λεπτ. πίν. 68).

St. George at Kouvaras. View from the West.

St. George at Kouvaras. View from the South.

Last Judgment. Central part.

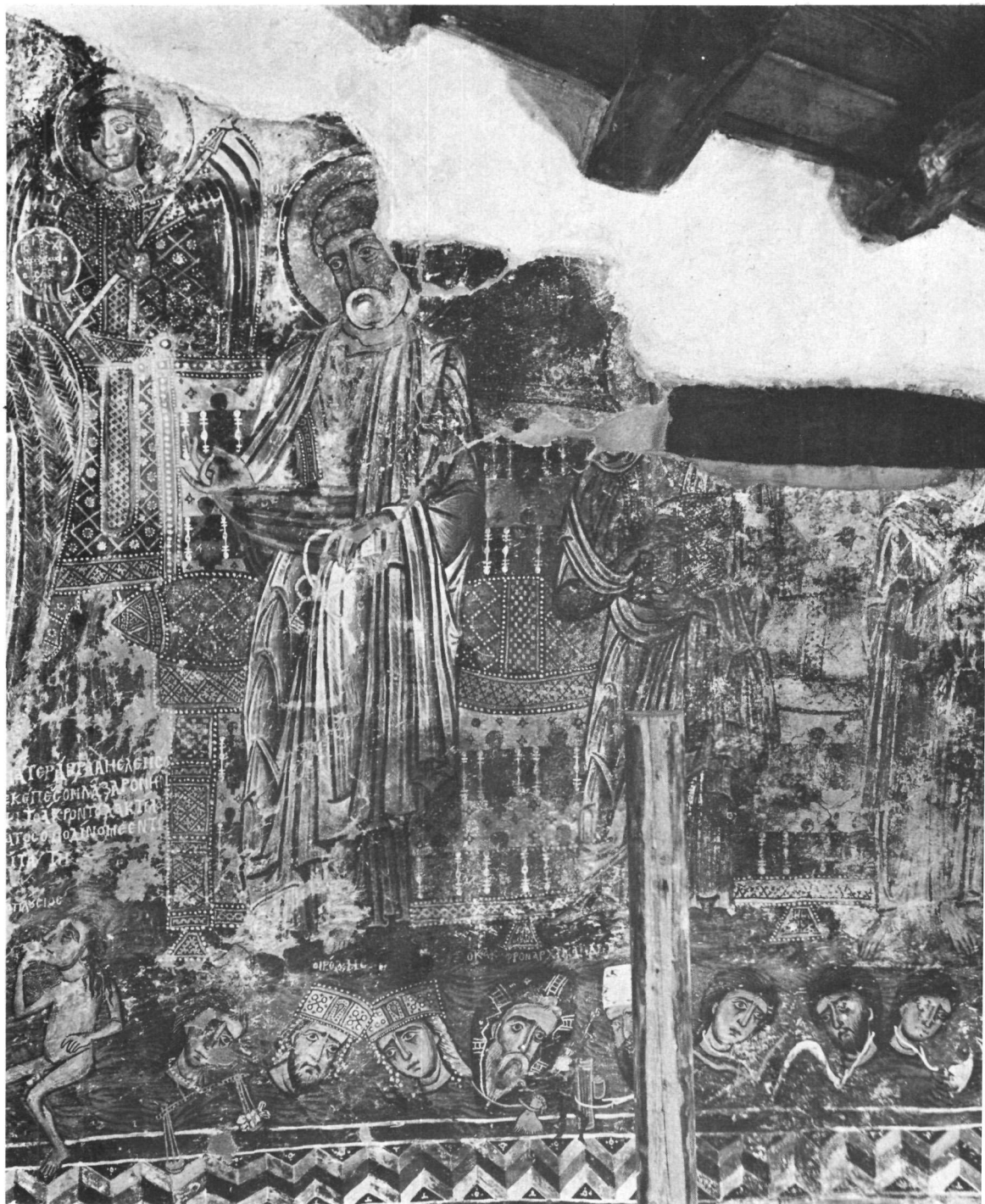

Last Judgment.

Last Judgment. Detail.

Last Judgment. Detail.

Last Judgment. Two angels (detail).

Last Judgment. Christ (detail).

Last Judgment. An angel (detail).

Last Judgment. An angel (detail).

Last Judgment. The Virgin (detail).

Last Judgment. St. John the Baptist (detail).

Last Judgment. St. Paul (detail).

Last Judgment. St. Peter (detail).

Last Judgment. The Rich Man.

Last Judgment. The falsifier of weights.

Last Judgment. Herod and Herodias.

Last Judgment. Archimandrite and civil servant.

Last Judgment. Two men who respectively plough and harvest in another man's field

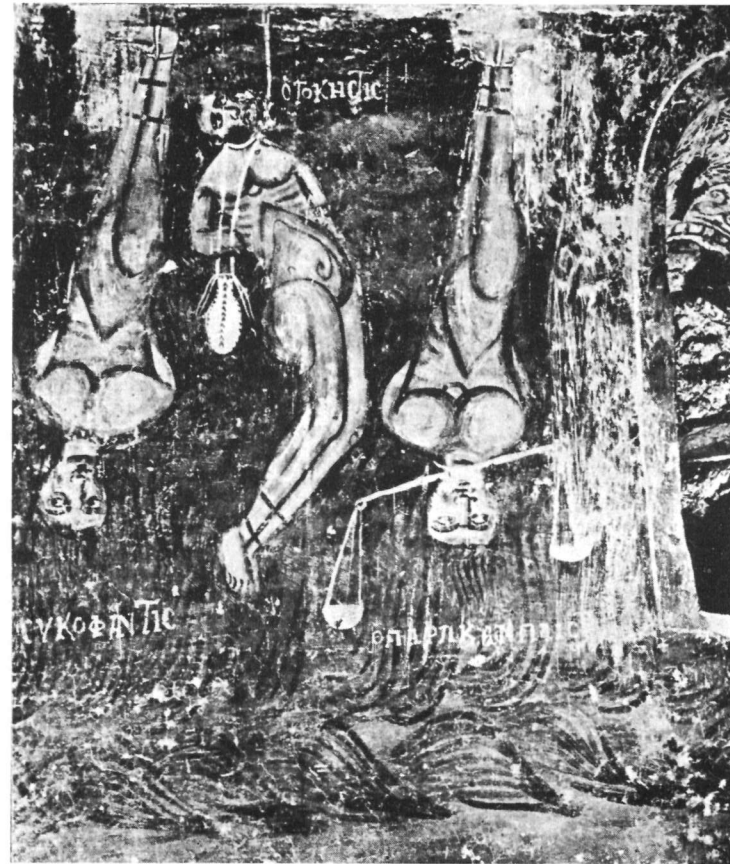
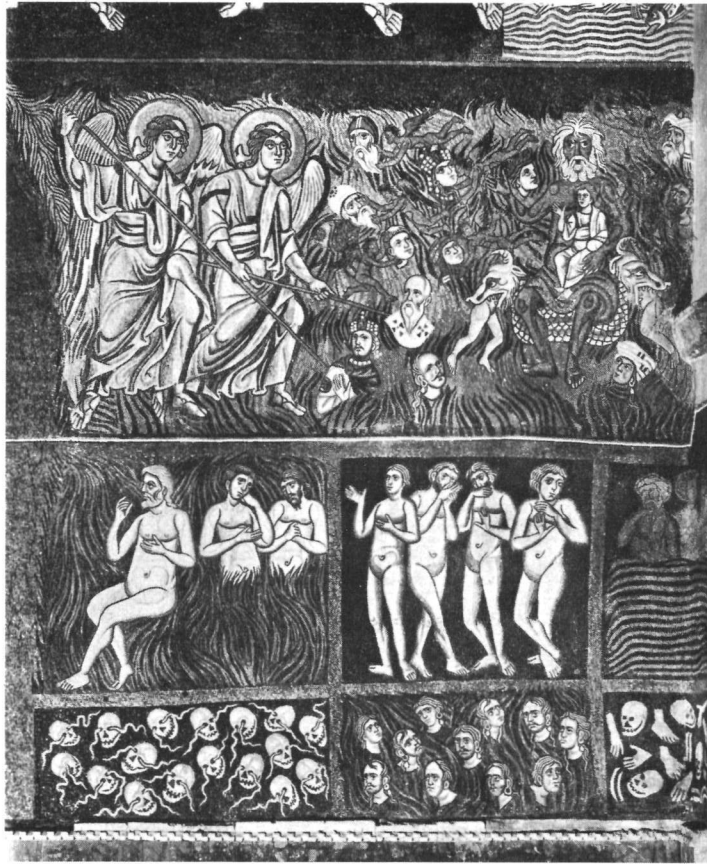
Last Judgment. Two men who cut respectively wood and branches in another man's property.

Last Judgment. Icon. Mount Sinai.

Great Deisis. Icon. Mount Sinai.

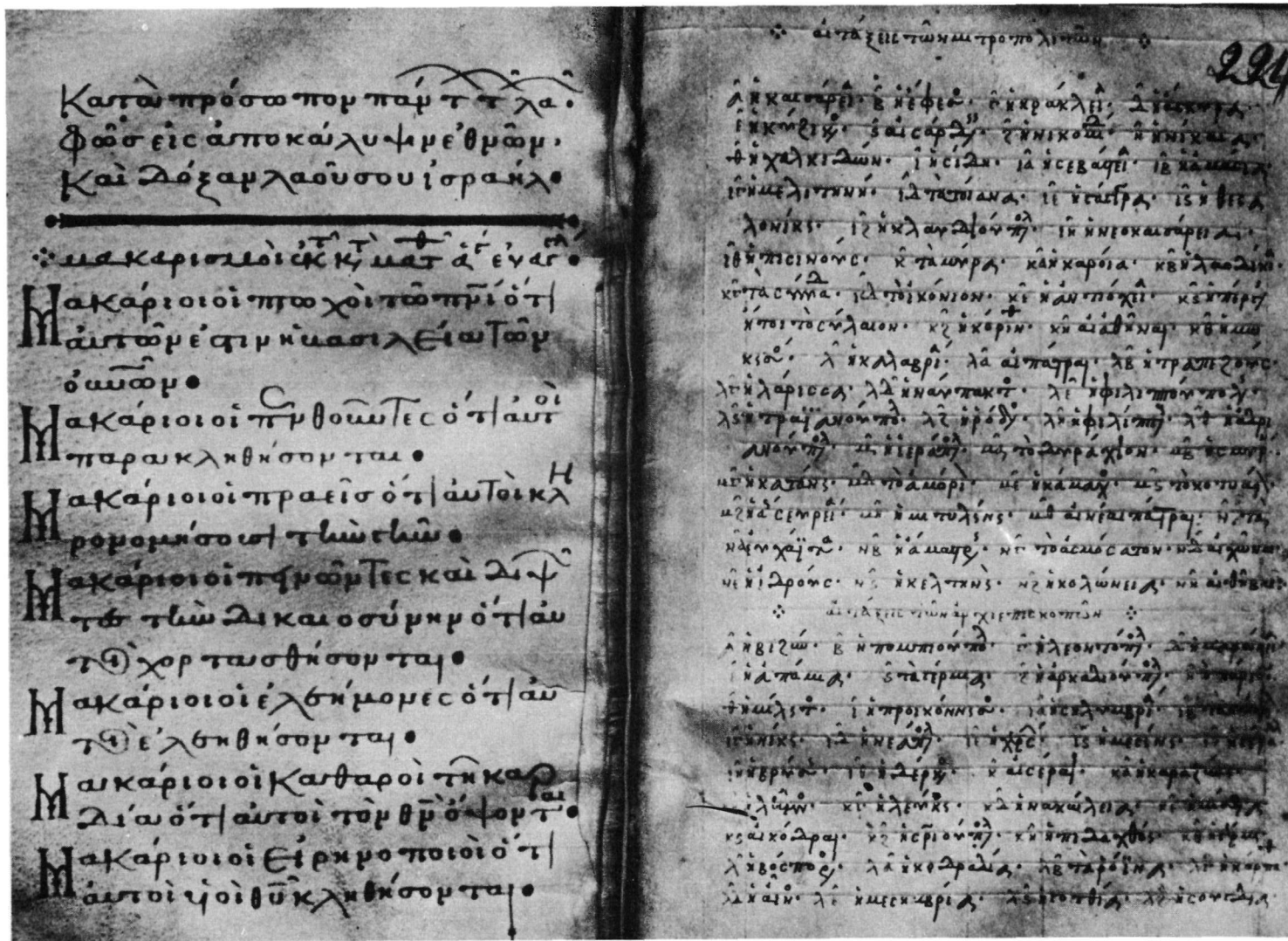
a. Last Judgment. The Damned in Hell. Detail of the mosaic at Torcello.
 b. Last Judgment. The Damned in Hell. Detail of the fresco in the Mavriotissa at Castoria.

a. Dionysiu 65, f. 242v (photo by the author).

b. Dionysiu 65, f. 14 r.(photo by the author).

Dionysiu 65, ff. 223v - 224r (photo by the author).

ὁ υἱὸς ὁ φαλῆ· | διόγραφ' τῆς δαδ.
 κ' ἐξωθεν τοῦ ἐρ|θμοῦ τῶν ῥη
 φαλῆ· ὅτε ἐμορομάχουσε πρὸς
 τὸ γαλιὰθ κ' ἀπέκτεινε αὐτόν·
 ἡ κρὸς ἡ μικρὴ τοῖς ἀδελφοῖς
 μου καὶ μεῶτερος ἐν τῷ οἴκῳ
 τοῦ πρῶτου ἐποίμαίνορτα
 πρόιαται τοῦ πρῶτου·
 ἡ χεῖρες μου ἐποίησα νόρτα,
 μορκαὶ οἱ δάκτυλοί μου ἡρ
 μοσαφ φαλτήριον καὶ τίς
 ἀμαρτρεῖ τῷ κῶμῳ·
 ἡ τὸς κς αὐτὸς εἰσακούει· αὐ
 τὸς δ' ἐξ ἀπέφειλε τὸν ἄνθρωπον
 αὐτοῦ καὶ ἡρεμέκ τῶν προ
 ιάτωρ τοῦ πρῶτου καὶ ἐ
 χρίσεν ἐν τῷ ἐμαίω τῆς
 χρίσεως αὐτοῦ·
 ἡ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ με
 γάλοι καὶ οὐκ ἐν δόκῳ ἐν ἐν
 αὐτοῖς ὁ κς·

[The page contains faint, mostly illegible Greek text, likely bleed-through from the reverse side. The text appears to be organized into several horizontal lines.]

a. Dionysiu 65, f. 202v, upper zone (photo of the P.I.P.S.).

b. Seraglio Octateuch G.I. 8, f. 197v, right half
(photo after Ouspenski).

a

b

c

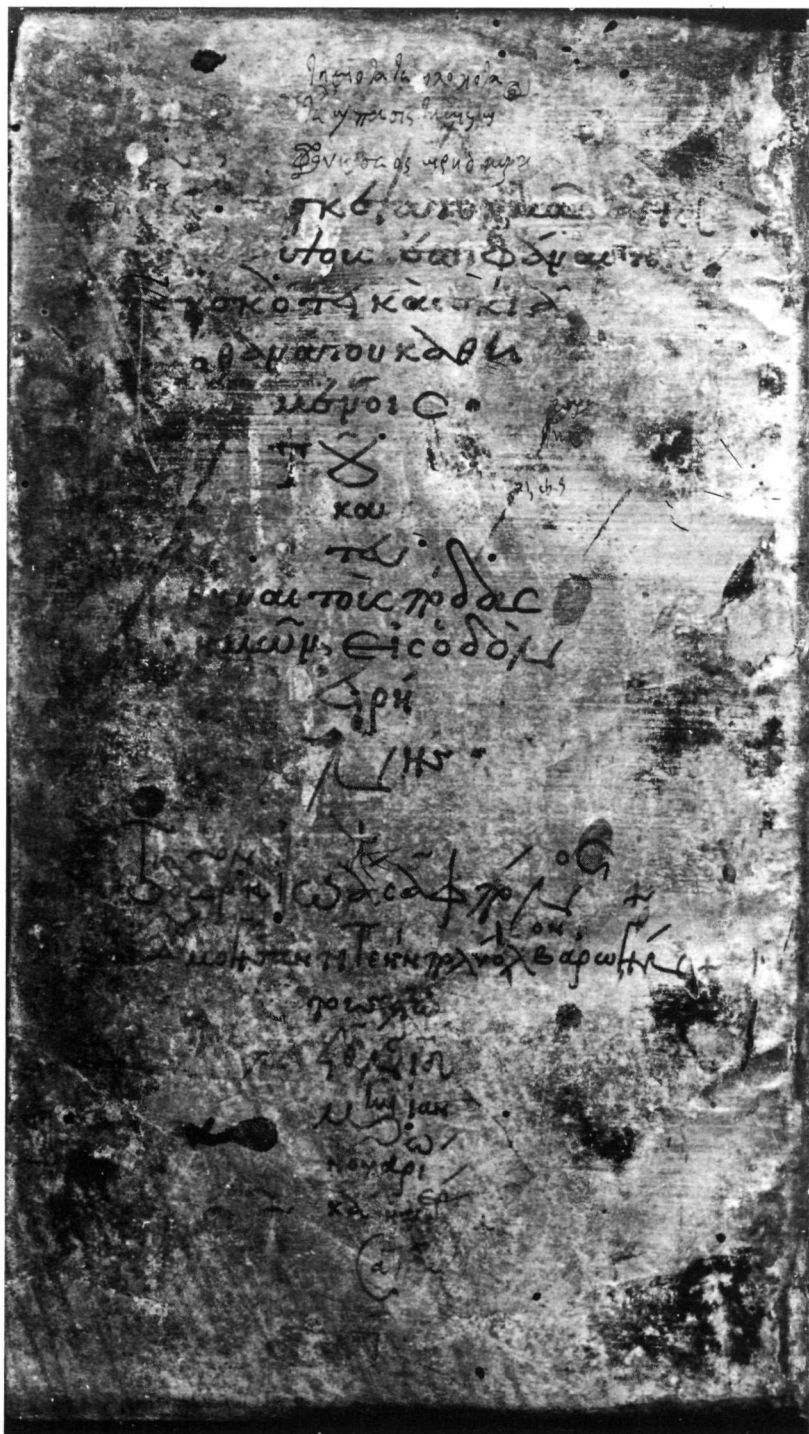
- a. Dionysiu 65, f. 11 v (photo after the P.I.P.S.).
 b. Octateuch of Smyrna, f. 30 r (photo after Hesseling).
 c. Vat. gr. 746, 443 r (photo after *Il Rotulo*).

Ψαλτήριον Christ Church Arch. W. Gr. 61, φ. 102β.

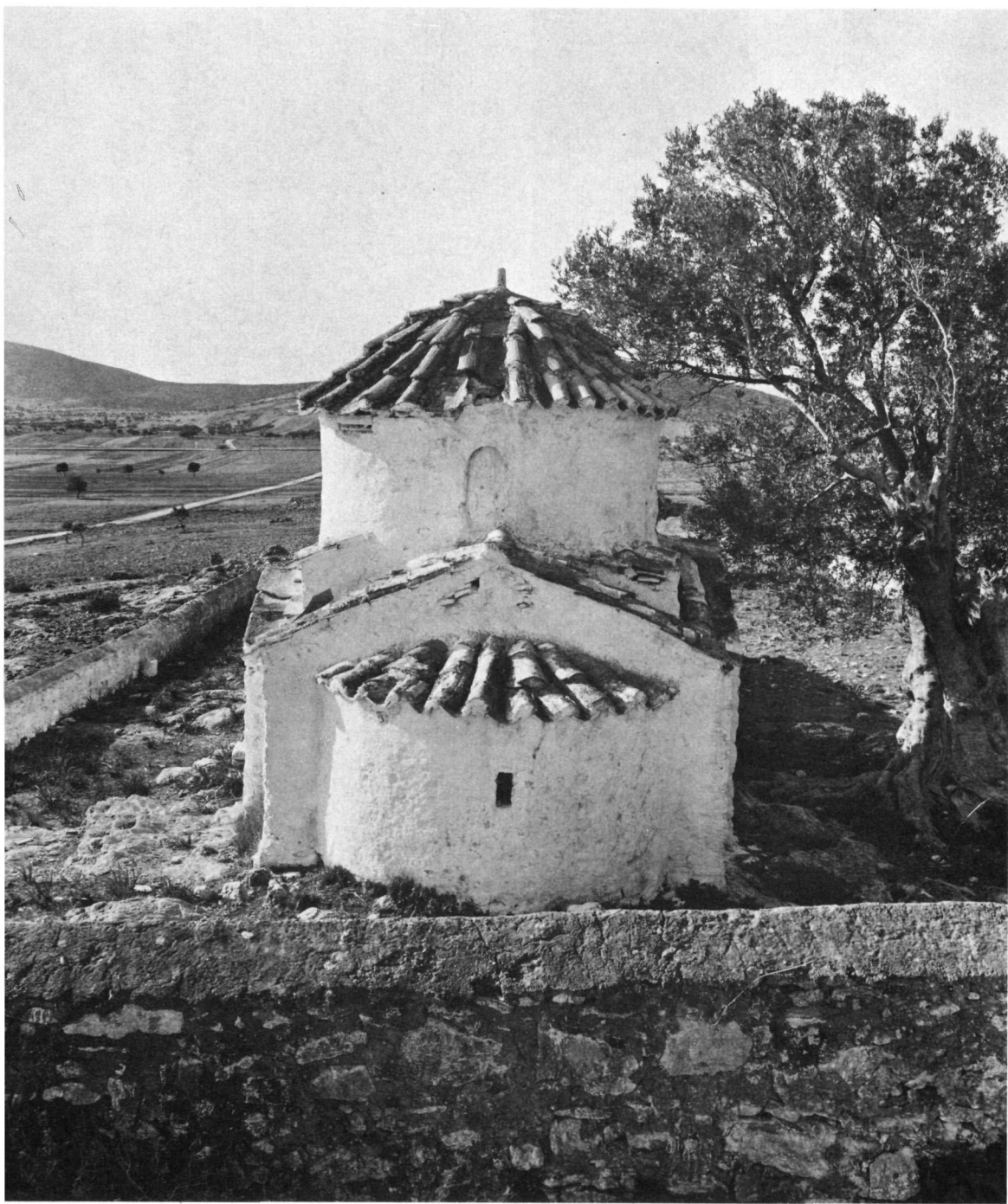

Ψαλτήριον Christ Church Arch. W. Gr. 61, φ. 103α.

Ψαλτήριον
Christ Church
Arch. W. Gr. 61,
φ. 222β.

Ψαλτήριον
Christ Church
Arch. W. Gr. 61,
φφ. 17β - 18α,
40β - 41α. →

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. "Αποψη από ανατολικά.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Οι τοιχογραφίες της κόγχης του ιεροῦ.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἀπὸ τὴ διακόσμηση τοῦ τρούλλου. Ὁ Ἅγιος Παντελε-
ήμων καὶ οἱ προφῆτες Μιχαίας καὶ Ἰωήλ.

Ταξιάρχης στὸ Μαρκόπουλο. Ἀπὸ τῆ διακόσμησι τοῦ τρούλλου. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς
καὶ οἱ προφῆτες Ἡλίας καὶ Ἐλισσαῖος.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἀπὸ τὴ διακόσμηση τοῦ τρούλλου. Ἡ Ἁγία Θεοδότη
καὶ οἱ προφῆτες Δανιὴλ καὶ Μαλαχίας.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἀπὸ τὴ διακόσμηση τοῦ τρούλλου. Ὁ Ἅγιος Δαμιανὸς καὶ οἱ προφῆτες Σολομὼν καὶ Δαβὶδ.

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ὁ προφήτης Μιχαίας (λεπτομέρεια).

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ὁ Ἅγιος Κοσμάς καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας (λεπτομέρεια).

Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἡ Ἁγία Θεοδότη καὶ ὁ προφήτης Δανιήλ (λεπτομέρεια).

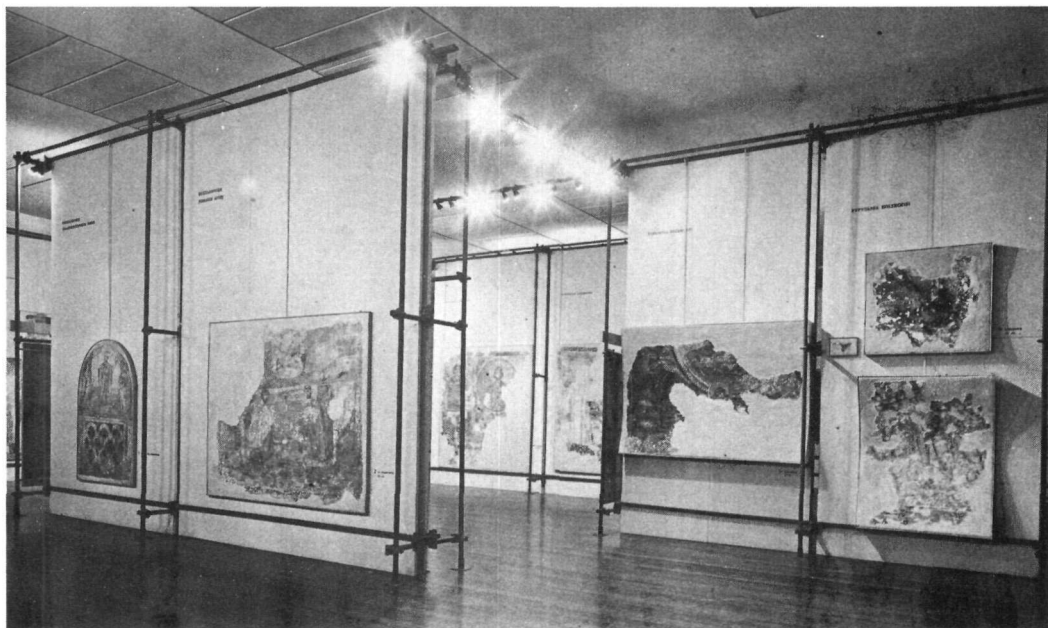
Ταξιάρχης στο Μαρκόπουλο. Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος.

α. Δαφνί. Ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος.

β. Δαφνί. Ὁ προφήτης Ἰωήλ.

Ἡ Ἑκθέση Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν καὶ Εἰκόνων στὴν Ἑθνικὴ Πινακοθήκη.
 α. Ἀποψη μὲ παλαιοχριστιανικὲς τοιχογραφίες καὶ τοιχογραφίες Ἐπισκοπῆς.
 β. Ἀποψη μὲ τοιχογραφίες Ἐπισκοπῆς καὶ Νάξου.

α. "Αποψη με τοιχογραφίες Ἐπισκοπῆς, Νάξου καὶ Κρήτης.
β. "Αποψη με εἰκόνες ἀπὸ τὴν Καστοριά καὶ τὴ Βέροια.